

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3530/2549

นายทอม โขเรนเซนโจทก์ บริษัทดีเอฟดีเอส ทรานสปอร์ต (ไทย) จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานฯ มาตรา 118,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงานฯ มาตรา 49, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 14, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 118, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 49

ย่อ / หลักกฎหมาย

ข้อตกลงที่เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างแรงงานระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 มีข้อความเพียงว่า "ข้อโต้แย้งซึ่งไม่สามารถยุติลงได้ด้วยการประนีประนอมระหว่างคู่สัญญาให้ได้รับการชี้ขาดและยุติโดยศาลอนุญาโตตุลาการของเดนมาร์ก" ไม่ได้ระบุแยกแยะข้อโต้แย้งที่จะให้ระงับโดยศาลอนุญาโตตุลาการของเดนมาร์กไว้ แสดงว่าโจทก์และจำเลยที่ 1 ประสงค์จะให้มีการระงับข้อพิพาทระหว่างกันโดยวิธีอนุญาโตตุลาการเฉพาะข้อโต้แย้งที่เกิดจากสิทธิตามสัญญาจ้างแรงงานเท่านั้น คดีนี้เป็นคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกให้จำเลยทั้งสองจ่ายค่าชดเชยและค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม ซึ่งเป็นการใช้สิทธิตามที่ พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงานฯ มาตรา 118 และ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงานฯ มาตรา 49 บัญญัติไว้ ไม่ใช่การฟ้องเกี่ยวกับสิทธิตามสัญญาจ้างแรงงาน จึงไม่ใช่ข้อโต้แย้งตามข้อตกลงเรื่องอนุญาโตตุลาการในสัญญาจ้างแรงงาน โจทก์จึงนำคดีมาสู่ศาลได้โดยไม่ต้องเสนอคดีต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร มีจำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจว่าจ้างและเลิกจ้างพนักงานแทน จำเลยทั้งสองจ้างโจทก์ทำงานเป็นลูกจ้างในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการของจำเลยที่ 1 ได้รับค่าจ้างอัตราสุดท้ายเดือนละ 435,730 บาท กำหนดจ่ายค่าจ้างทุกวันสิ้นเดือน โดยมีข้อตกลงว่าในเดือนธันวาคม โจทก์จะได้รับค่าจ้างเดือนที่ 13 อีก 1 เดือน และหากจำเลยทั้งสองจะเลิกจ้างโจทก์ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 12 เดือน ตามหนังสือสัญญาจ้าง ต่อมาวันที่ 16 พฤษภาคม 2545 จำเลยทั้งสองได้บอกเลิกจ้างโจทก์ให้มีผลในวันที่ 31 พฤษภาคม 2546 โดยโจทก์ไม่ได้กระทำความผิด โจทก์ทำงานติดต่อกันครบ 3 ปี มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างในช่วง 180 วันสุดท้ายคือ ค่าจ้างตั้งแต่เดือนธันวาคม 2545 ถึงเดือนพฤษภาคม 2546 กับค่าจ้างเดือนที่ 13 ซึ่งโจทก์ได้รับในเดือนธันวาคม 2545 ตามที่ได้ตกลงกันไว้อีก 1 เดือน รวมเป็นเงิน 3,050,110 บาท จำเลยทั้งสองจึงต้องจ่ายค่าชดเชยให้โจทก์ 3,050,110 บาท การที่จำเลยทั้งสองเลิกจ้างโจทก์โดยโจทก์ไม่ได้กระทำความผิดเป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรมทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขาดรายได้จากการทำงานไปจนถึงเกษียณอายุเป็นเวลา 125 เดือน คิดเป็นเงิน 54,466,250 บาท โจทก์ไม่มีทางอื่นใดที่จะบังคับเอาจากจำเลยทั้งสองได้ จึงต้องฟ้องเป็นคดีนี้ ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันจ่ายค่าชดเชย 3,050,110 บาท และค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม 54,466,250 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2546 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ก่อนวันนัดพิจารณา จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องว่า สัญญาจ้างระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 ข้อ 12 เรื่อง

อนุญาตตุลาการ กำหนดว่า ข้อโต้แย้งซึ่งไม่สามารถยุติลงได้ด้วยการประนีประนอมยอมความระหว่างคู่สัญญาให้ได้รับการชี้ขาดและยุติโดยศาลอนุญาตตุลาการของเดนมาร์ก อันเป็นการตกลงให้มีการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาตตุลาการ เหตุที่ตกลงให้ระงับข้อพิพาทโดยอนุญาตตุลาการที่ประเทศเดนมาร์กก็เพราะจำเลยที่ 1 มีบริษัทแม่อยู่ที่ประเทศเดนมาร์ก โจทก์นำคดีมาสู่ศาลโดยไม่นำข้อพิพาทไปสู่กระบวนการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาตตุลาการเสียก่อนเป็นการผิดขั้นตอนและฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 14 ขอให้คำสั่งจำหน่ายคดี วันนัดพิจารณา ศาลแรงงานกลางสอบคู่ความทั้งสองฝ่ายแถลงรับกันว่า สัญญาจ้างที่โจทก์นำมาฟ้อง มีข้อตกลงเรื่อง อนุญาตตุลาการอยู่ในข้อ 12 และทั้งสองฝ่ายยังมิได้ผ่านกระบวนการทางอนุญาตตุลาการของประเทศเดนมาร์กจริงตามคำร้องของจำเลยทั้งสอง แต่โจทก์คัดค้านว่ากรณียังมิได้มีข้อโต้แย้งระหว่างโจทก์กับจำเลยเกิดขึ้น เพราะโจทก์ฟ้องเรียกร้องค่าชดเชยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 และเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 อันเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมาย ไม่ได้กล่าวหาว่าจำเลยทั้งสองผิดสัญญาจ้าง จึงไม่จำเป็นต้องผ่านกระบวนการทางอนุญาตตุลาการและการตกลงให้ไปดำเนินการทางอนุญาตตุลาการที่ประเทศเดนมาร์กทั้งๆ ที่คู่สัญญาอยู่ในประเทศไทย กฎหมายที่จะใช้บังคับเป็นกฎหมายแรงงานของประเทศไทย เป็นการขัดต่อวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการและเป็นช่องทางให้มีการหลีกเลี่ยงการนำคดีสู่การพิจารณาของศาลแรงงาน ขอให้ยกคำร้อง ศาลแรงงานกลางเห็นว่า คดีพอวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องไต่สวนเรื่องอื่นอีกให้งดการไต่สวน แล้วศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่า กรณีเกิดข้อพิพาทหรือข้อโต้แย้งและไม่สามารถยุติลงได้ด้วยการประนีประนอมยอมความระหว่างคู่สัญญาตามความในสัญญาจ้าง ข้อ 12 ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว โจทก์จึงต้องดำเนินการทางอนุญาตตุลาการตามข้อสัญญาดังกล่าวเสียก่อน เมื่อโจทก์ยังมิได้ดำเนินการ โจทก์จึงยังไม่มีสิทธินำคดีมาสู่ศาล ตามพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 14 มีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ โจทก์อุทธรณ์คำสั่งต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเป็นยุติว่า โจทก์เป็นคนสัญชาติเดนมาร์ก จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลสัญชาติไทย จดทะเบียนและมีสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย แต่มีบริษัทแม่ซึ่งจำเลยที่ 2 เป็นเจ้าของอยู่ที่ประเทศเดนมาร์ก จำเลยที่ 2 เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 โจทก์เป็นลูกจ้างจำเลยที่ 1 เข้าทำงานในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการโดยทำสัญญาจ้างแรงงานกับจำเลยที่ 1 ที่ประเทศไทยเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2543 ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 2 ซึ่งมีข้อตกลงเรื่องอนุญาตตุลาการอยู่ในข้อ 12 ความว่า "ข้อโต้แย้งซึ่งไม่สามารถยุติลงได้ด้วยการประนีประนอมระหว่างคู่สัญญาให้ได้รับการชี้ขาดและยุติโดยศาลอนุญาตตุลาการของเดนมาร์ก คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดอนุญาตตุลาการฝ่ายละหนึ่งนาย และศาลจะเป็นผู้กำหนดอนุญาตตุลาการนายที่สาม" ต่อมาวันที่ 16 พฤษภาคม 2545 จำเลยทั้งสองได้บอกเลิกจ้างโจทก์ให้มีผลในวันที่ 31 พฤษภาคม 2546 ครั้นวันที่ 24 กรกฎาคม 2546 โจทก์ได้ฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้ เรียกให้จ่ายค่าชดเชยและใช้ค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรมอ้างว่าถูกจำเลยทั้งสองเลิกจ้างโดยไม่ได้กระทำความผิดโดยโจทก์ไม่ได้เสนอคดีต่ออนุญาตตุลาการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดก่อน มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ประการแรกว่า กรณีที่เกิดขึ้นเป็นกรณีที่มีข้อโต้แย้งตามข้อตกลงเรื่องอนุญาตตุลาการในสัญญาจ้างแรงงาน ข้อ 12 หรือไม่ เห็นว่า ข้อตกลงดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างแรงงานระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 มีข้อความเพียงว่า "ข้อโต้แย้งซึ่งไม่สามารถยุติลงได้ด้วย

การประนีประนอมระหว่างคู่สัญญาให้ได้รับการชี้ขาดและยุติโดยศาลอนุญาโตตุลาการของ
เดนมาร์ก" ไม่ได้ระบุแยกแยะข้อโต้แย้งที่จะให้ระงับโดยศาลอนุญาโตตุลาการของเดนมาร์กไว้
แสดงว่าโจทก์และจำเลยที่ 1 ประสงค์จะให้มีการระงับข้อพิพาทระหว่างกันโดยวิธี
อนุญาโตตุลาการเฉพาะข้อโต้แย้งที่เกิดจากสิทธิตามสัญญาจ้างแรงงานเท่านั้น คดีนี้เป็นคดีที่โจทก์
ฟ้องเรียกให้จำเลยทั้งสองจ่ายค่าชดเชยและค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม ซึ่งเป็นการใช้
สิทธิตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 118 และพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 มาตรา 49 บัญญัติไว้ ไม่ใช่การฟ้องเกี่ยวกับ
สิทธิตามสัญญาจ้างแรงงาน จึงไม่ใช่ข้อโต้แย้งตามข้อตกลงเรื่องอนุญาโตตุลาการในสัญญา
จ้างแรงงาน ข้อ 12 โจทก์จึงนำคดีมาสู่ศาลได้โดยไม่ต้องเสนอคดีต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อวินิจฉัย
ชี้ขาดก่อน ที่ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่าโจทก์ยังไม่ได้ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการไม่มีสิทธินำ
คดีมาสู่ศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีของโจทก์ออกจากสารบบความ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์
ของโจทก์ฟังขึ้น กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ข้ออื่น" พิพากษายกคำสั่งศาลแรงงานกลาง ให้
ศาลแรงงานกลางดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปแล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

องค์คณะ

จรัส พวงมณี · ขวลิต ยอดเนร · พิทยา บุญชู

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3530/2549>